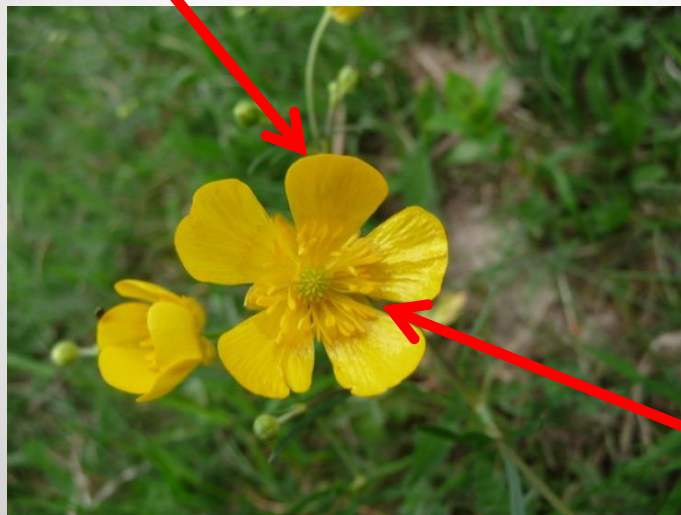

Krytosemenné rostliny – dvouděložné

- *Znáte rostliny, které vidíte na obrázcích?*
- *Co o těchto rostlinách víte?*

- Předchozí rostliny patří do čeledi – **pryskyřníkovité** (*Ranunculaceae*).
- Převážně vytrvalé byliny → zimu přetrvávají díky **oddenkům** nebo **hlízám**.
- Mají **většinou pětičetné oboupohlavné květy**.

- Na vyklenutém květním lůžku vyrůstá **větší počet pestíků a tyčinek**.

- Po odkvětu vzniká ze souboru pestíků **souplodí měchýřků** nebo **souplodí nažek**.

? *Čím se liší plod a souplodí?*

- Rostliny často obsahují prudce jedovaté látky, hlavně **alkaloidy** → využití ve farmaceutickém průmyslu.

pryskyřník prudký

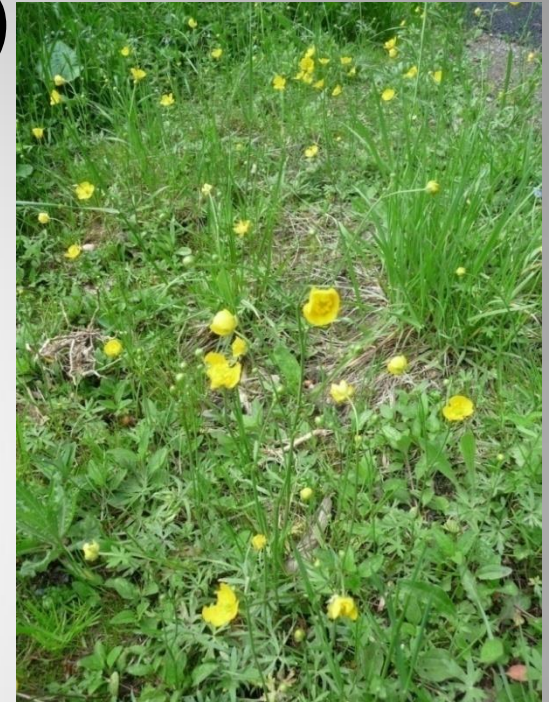
(Ranunculus acris)

- Roste na loukách, pastvinách a okrajích cest.
- Obsahuje ostře chutnající **jed** → dobytek se mu vyhýbá

(na spásaných loukách zůstává v ostrůvcích stát).

Usušením rostliny se obsah jedovatých látek výrazně snižuje, přesto při větším množství tohoto druhu klesá kvalita sena.

- Dříve se na kožní vyrážky používal odvar z listů.

pryskyřník plazivý

(*Ranunculus repens*)

- Roste na vlhkých loukách, příkopech, zahradách, polích.
Na půdách bohatých dusíkem (nitrofilní druh).
- **Lodyhy** plazivé nebo vystoupavé (**s dlouhými nadzemními kořenujícími výběžky**).
- Obsahuje mírně jedovatou látku → **mírně jedovatý**.

blatouch bahenní

(Caltha palustris)

- Roste na zamokřených loukách, rašeliništích, u potoků a rybníků.
- **Listy** – srdčitý až ledvinitý tvar.
- Hmyz je lákán k opylování květů **sytě žlutou barvou květů**.
- Je **mírně jedovatý**.
- *V lidovém léčitelství se používal jako projímadlo, močopudný prostředek a proti revmatismu.*

sasanka hajní

(*Anemone nemorosa*)

- Roste v listnatých a smíšených lesích, křovinách.
- Tvoří tzv. **jarní aspekt** listnatého lesa (*dokud jsou stromy neolistěné a v podrostu je dostatek světla, rychle vykvetou a vytvoří plody*).
- Je **jedovatá**: obsahuje např. prudce jedovatý alkaloid anemonin.

Sasanky na jaře zdobí také Sovův park v Pacově.

orsej jarní

(Ficaria verna)

- Jarní bylina rostoucí na **vlhkých místech** lužních lesů, parků a zahrádek.
- Vyžaduje dostatek **tepla, vlhkosti, stín** (polostín).
- **Listy obsahují mnoho vitamínu C** (*lze z nich připravit salát, ale jen do doby, než rostlina vykvetě – po vykvetení je jedovatá*).

hlaváček jarní (*Adonis vernalis*)

hlaváček (hlaváčkovec) letní (*Adonis aestivalis*)

koniklec luční (*Pulsatilla pratensis*)

sasanka pryskyřníkovitá (*Anemone ranunculoides*)

jaterník podléška (*Hepatica nobilis*)

Pryskyřníkovité – kontrolní otázky

- *Jaké druhy rostlin z čeledi pryskyřníkovitých rostou ve vašem okolí?*
- *Ve kterých ekosystémech tyto druhy nejčastěji pozorujete?*
- *Ve kterém ročním období rostou jednotliví zástupci pryskyřníkovitých?*
- *Proč se nedoporučuje příležitostné používání listů blatouchu na bylinkový salát?*